

MIT KELL TUDNI A HALOTTI BESZÉDBŐL (a zárthelyire)?

Fontos: a hangjelölések a pdf-változatban megfelelők, a ppt-kben olykor lecserélődtek, ezért mindig az előbbit vegyék alapul

- kívülről meg kell tanulni egy olvasatát, azaz ejtésváltozatát (lehet Benkő, lehet más is), ezt szóban/írásban kérem számon (választani lehet a kettő közül)
- a Benkő-féle értelmezést (hogyan szólna mai magyar nyelvre átültetve)
- a mára kihalt szavak (pl. *isa*, *heon*) lehetséges korabeli jelentéseit
- a Haader-féle hibatipológiából: milyen feltételezhető íráshibák vannak a HB-ben, hogyan magyarázza A. Molnár és hogyan Haader a *feze* alakot?
- a következő grammatikai jelenségek kialakulását (a HB egyes megfelelő alakjaiból példát kell tudni hozni rá), abban a mélységben, amilyenben a Bárzi_HB_elemzese fájlban/az órai ppt-sorban ki van fejtve):
  - személyes névmásaink (a 6 alak) eredete, HB-beli és mai formáinak magyarázata
  - abirtokos személyjelek kialakulása
  - -t/-tt múltidőjel (és összefüggése a befejezett melléknévi igenév képzőjével)
  - a határozott igeragozás személyragjainak kialakulása
  - a magyar *t* tárgyrag eredeztetése(i)
  - a *meg* igekötő
  - a *-ban/-ben*, a *-ba/-be* és a *-ból/-ből* rag HB-beli állapota, eredete
  - a *-nak/-nek* rag állapota a HB-ben, összefüggése a *neki*-vel
  - a *-val/-vel* rag problematikája, kétféle eredeztetése, mit tükröznek a HB-alakok
  - a *hogy* kötőszó kialakulása
  - az *es* korabeli állapota (és, is összefüggés stb.)
  - a főnévi igenév képzőjének egy lehetséges eredeztetése (több is van, egy elég)
  - az *az* mutató névmás állapota a HB-ben, eredete
- a következő szavak, ill. kifejezések (és az azokat alkotó egyes szavak) jelentése, részletes etimológiája (ugyancsak a Bárzi_HB_elemzese fájlban/az órai ppt-sorban kifejtett módon), ha ismeretlen vagy bizonytalan az eredeztetése, akkor azt leírni:
  - *latiatuc*
  - *feleym*
  - *zumtuchel*
  - *yfa*
  - *ef*
  - *miloftben*
  - *ifemucut*
  - *hazoá*
  - *paradifumut*
  - *elnie*
  - *gimilce tvl*
  - *heon*
  - *ig*

- *halalnec halaláál holz*
- *emdul*
- *isten tvl:*
- *urdung intetvinec*
- *tiluvt*
- *turchucat*
- *mige zocoztia vola*
- *muga nec*
- *foianec*
- *muncas*
- *vilagbele*
- *halalnec ef puculnec feze*
- *iarov vogmuc*
- *Wimagguc*
- *uromc*
- *iorgoffun*
- *fzen*
- *achfin*
- *bovdug*
- *seged*
- *ildetuitvl*
- *kinzotviatwl*
- *nugulmabeli*
- *munhi*
- *uruzagbele*
- *timnucebelevl*
- *kebeleben*
- *iochtotnia*
- *ilezie*
- *bennetuc*